

JAARVERSLAG + JAARREKENING 2020

IONA&RINEKE

februari-2021

INLEIDING

In 2020 stond voor iona&rineke de voorstelling *XX* op de agenda, een hervertelling van de geschiedenis vanuit feministisch perspectief, in samenwerking met regisseur Wieke ten Cate en de band Spill Gold. Dit was het tweede en afrondende project binnen de Subsidie Nieuwe Makers die iona&rineke sinds 2018 ontvangen van het FPK. Het plan was deze voorstelling te spelen op Oerol, Over het IJ en in een later stadium op locatie in Utrecht.

De uitbraak van Corona en bijbehorende maatregelen zorgden ervoor dat de festivals niet door konden gaan en er flinke flexibiliteit werd gevraagd in het omdenken naar hoe het gezelschap alsnog kon werken en maken binnen de maatregelen.

Daarnaast was het een jaar waarin iona&rineke wilden toewerken naar meerjarige ondersteuning in de vorm van een aanvraag bij de nieuwe tweejarige subsidieregeling van de Gemeente Utrecht. Na een positieve beoordeling is deze aanvraag gehonoreerd.

2020 was een jaar met heel veel plannen en heel weinig uitvoering. Waarin het bestuur, de artistieke en zakelijke leiding vier keer samen kwamen voor een bestuursvergadering met ook regelmatig contact over de continu veranderende situatie.

CORONA/XX

De pandemie heeft Iona, Rineke en Merel doen inzien hoe kwetsbaar theater is, maar ook hoeveel waarde zij hechten aan het live opvoeren van hun werk. Ze hebben de bewuste keuze gemaakt geen koploper te zijn in het 'online maken' van hun voorstellingen. De live aanwezigheid van publiek is voor hen zo van belang, dat ze besloten te zoeken naar manieren hoe het publiek wel fysiek aanwezig kon zijn binnen de dan geldende maatregelen.

In de telkens weer veranderende omstandigheden werd het team uitgedaagd. Het schrijfproces verliep hoofzakelijk via videobellen en het werken in een online omgeving, wat Iona en Rineke rust gaf en de mogelijkheid om hun eigen tijd te bewaken en voorkeuren te volgen. Dit was een positief gevolg van de Coronamaatregelen en inspirerend voor volgende projecten.

Qua repeteren was het lastiger: alles moest continu opgeschoven worden en iedereen moest heel flexibel zijn. Orkater was daarin een fijne adviserende gesprekspartner. Uiteindelijk besloot het team zestien dagen te repeteren. Een half repetitieproces, vanuit het idee dat het team nu aan de slag kon en het snel opgepakt en afgemaakt kon worden zodra er weer speelbeurten in zicht waren. De speelbeurten kwamen sneller dan verwacht, een preview kon gespeeld worden in het Amsterdamse bos (juli 2020) in het kader van Orkaters Zwoele Zomerdagen. Dat heeft in het team met veel perfectionisten voor stress gezorgd: ze gingen voor een volledig eindproduct, alle tekst uit het hoofd en alles gerepeteerd ondanks de geringe tijd. Een leerproces dat aanknopingspunten heeft opgeleverd om de volgende keer waakzaam op te zijn.

Werken met Coronamaatregelen, zoals anderhalve meter afstand, is echt een uitdaging. De afspraken die het team van tevoren had gemaakt, bleken tijdens het proces langzaam te verwateren. We poogden het gesprek hierover aan te blijven gaan, maar dat was niet altijd even makkelijk.

Inhoudelijk stopte het project op het punt waarop je normaal zou zeggen: we moeten weer even om de tafel en keuzes herzien. Dat heeft in de maanden na de guerrilla-voorstelling in het Bos een intens en grondig gesprek veroorzaakt waar het vervolg van *XX* alleen maar beter en scherper van zal worden. Inhoudelijk zullen we het project inzetten op queer geschiedenis: een rijke wereld en een veel scherpere 'gaze'.

Eind 2020 ging het artistieke team weer in gesprek met Oerol, Over het IJ en de Stadsschouwburg Utrecht. Dit waren zeer positieve gesprekken waarin beide festivals aangaven de voorstelling graag weer te programmeren voor 2021 en Stadsschouwburg Utrecht opnieuw wilde kijken naar geschikte speelplekken. Ze waren het eens met de veranderingen die het team artistiek wilde doorvoeren en zagen de urgentie van het onderwerp.

TEAM

Ook het samenwerken was dit jaar anders. Overleggen via videobellen, scenario na scenario ontwikkelen en dagen, weken, maanden thuis zitten. En er veranderden ook elementen in het team.

Zo moest Iona na de zomer wat minder gaan werken door gezondheidsomstandigheden. Dit zorgde ervoor dat Rineke en Merel samen de leiding namen en Iona gedoseerd over het werk inlichtten. Hierdoor werden de taken binnen het gezelschap duidelijk, vooral de rol van artistiek leider moest noodzaak ontleed worden. Dit was natuurlijk geen leuke situatie, maar hierdoor werd ook zichtbaar dat het werk anders ingericht en verdeeld kan worden. Dit zal ook in de toekomst verlichting bieden.

Door deze situatie kwam ook de rol van Iona&Rineke als werkgever in een ander daglicht te staan. Dit zal een zoektocht zijn het komende jaar. In projecten zijn Iona, Rineke en Merel zowel initiatiefnemer, opdrachtgever als maker. Hoe houd je dit in balans? Wat doe je als één van hen door gezondheids- of andere redenen uitvalt? Hierover hebben Iona, Rineke en Merel in 2021 een uitgebreide meeting met het bestuur gepland.

Aan het eind van 2020 gaf Laura van der Ploeg aan te stoppen als penningmeester bij de stichting. Laura heeft het druk met haar baan bij Orkater en doordat er nog steeds samenwerkingen zijn tussen Orkater en Iona&Rineke kan het in de toekomst gaan zorgen voor belangenverstrengeling. Zowel het bestuur als Merel, Rineke en Iona zijn erg dankbaar voor de investering die Laura heeft gedaan in de stichting, maar vooral het vertrouwen waarmee zij met de stichting is begonnen. Samen met Thomas en Steven is Merel op zoek naar een goede vervanger die hopelijk in maart 2021 kan beginnen.

TWEEJARIGE ONDERSTEUNING

Op afstand werd ook een aanvraag voor de tweejarige subsidie van de Gemeente Utrecht geschreven. De ontwikkeling van deze aanvraag was moeizaam. Waar normaal het schrijven van aanvragen afgewisseld wordt met het maken van voorstellingen, ontbrak dat nu XX uitgevallen was. Hierdoor voelde het als een eindeloze herhaling van het schrijven van plannen zonder toe te komen aan het maken zelf.

Toch werd er doorgeschreven, dankzij de support van het bestuur, met de gedachte dat ook als het niet wordt toegekend, het hebben van zo'n document vruchtbaar is voor het gezelschap. Uiteindelijk werd een aanvraag ingeleverd waar iedereen trots op was.

En de uitkomst was iets om nog trotser op te zijn. Voor 2021-2022 ontvangt de stichting voor het eerst structurele subsidie. Met een prachtig toekenningsrapport met de hoogste score. Dit geeft niet alleen een financiële zekerheid maar ook een stabiliteit voor het gezelschap en de medewerkers.

Quote uit de toekenning van de Gemeente Utrecht:

“De commissie is unaniem positief over het heldere en enthousiasmerende plan van Iona&Rineke. Het programma biedt tegendraadse ideeën en nieuwe perspectieven op actuele problemen die verrijkend zijn voor het publiek. De commissie herkent hierin een zeer eigen en oorspronkelijke artistieke signatuur. De werkwijze is goed doordacht en wordt voorafgegaan door grondige research en tegelijkertijd blijven de plannen voldoende wendbaar om aan te kunnen sluiten bij de actualiteit.”

“De commissie vindt het enthousiasmerende en geëngageerde plan van Iona&Rineke lovenswaardig. Het gezelschap heeft een unieke artistieke signatuur die ze als een verrijking ziet voor het Utrechtse cultuuraanbod. Ze vindt de plannen stevig doortimmerd en vertrouwenwekkend voor een organisatie die toegroeit naar een meer structurele bedrijfsvoering.”

SAMENWERKINGEN

2020 was het eerste en tevens laatste jaar dat de stichting onderdeel was van Standplaats Utrecht. Helaas werden de subsidieaanvragen van Standplaats Utrecht afgewezen, waardoor ze noodzaak waren te stoppen. Door de Coronamaatregelen zijn helaas weinig van de plannen uitgevoerd, is er nauwelijks gebruik gemaakt van de locatie en was het contact met de mentorinstelling Theater Utrecht ook minder dan gehoopt.

Wel heeft de stichting zich sterker kunnen positioneren in Utrecht en zullen de contacten van Standplaats warm gehouden worden.

Naast dat Orkater het begeleidende gezelschap is binnen het FPK-traject, was Orkater ook de coproducent van XX. Deze samenwerking was (opnieuw) zeer positief. Orkater denkt mee wanneer er nieuwe dingen voorbijkomen, zet de makers weer met beide voeten op de grond of geeft juist het vertrouwen tot dromen.

FPK

Door de vertraging van XX heeft ook het Nieuwe Makers-traject bij het FPK vertraging opgelopen. Dit bood een kans om onze doelen te heroverwegen en plannen te maken. Voor 2021 hebben we nu workshops, coaching en opleidingen in de planning staan. In de zomer van 2021 zal het traject eindigen.

VOORUITBLIK

Met een verse toekenning op zak en genoeg plannen en ambities gaat stichting iona&rineke 2021 in. Het gezelschap is iets meer gewend aan de onzekerheden en veranderingen, maar ook hoopvol dat we langzaam teruggaan naar een samenleving waarin we weer vrij theater kunnen maken en zien.

De guerilla-versie van XX was een mooi voorproefje van een samenwerking met een fijn team. De makers zien er dan ook naar uit om deze voorstelling verder te ontwikkelen.

In de eerste helft van 2021 werken Iona, Rineke en Merel verder aan de afronding van het FPK-traject en de bijbehorende leerdoelen.

De plannen die de komende jaren zijn beschreven in de aanvraag voor tweejarige subsidie bij de Gemeente Utrecht bieden houvast en tegelijkertijd nog genoeg vrijheid om mee de toekomst in te gaan. Iona, Rineke en Merel hebben ruimte ingebouwd in hun ideeën om in een later stadium nog invulling te geven aan inhoud en team, om de projecten op de lange lijn inspirerend te houden. Ook zien ze uit naar verschillende samenwerkingen met andere makers in de vorm van onderzoeksweken: een laagdrempelige manier om toekomstige samenwerkingspartners te leren kennen.

Met de groei van het gezelschap groeit ook de verantwoordelijkheid. Het afgelopen jaar stond in het teken van Black Lives Matter. Rondom deze gebeurtenissen en door de gesprekken over de voorstelling XX werd dit gesprek binnen het gezelschap ook weer aangewakkerd. Iona, Rineke en Merel hebben hierover een brief aan henzelf in de nabije toekomst, met daarin doelen die ze willen verwezenlijken. Ook dit wordt een aandachtspunt voor 2021.

Organisatie

Naam: stichting iona&rineke

Adres: Keizerstraat 10BS, 3512EB Utrecht

mailadres: info@ionarineke.nl

KVK nummer: 74676555

BTW nummer: 859989409B01

Werknemers: Stichting iona&rineke heeft geen vaste werknemers.

Bestuur

Voorzitter: Steven de Vries

Penningmeester: Laura van der Ploeg

Secretaris: Thomas Lamers